

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 40 K, félévre 20 K, negyedévre 10 K.
Póstai szétküldéssel évnegyedenként 11 K.
Egyes szám ára 1 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Nyitltér sera 3 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban
számitatnak.

Az árak leszállítása.

A Magyar gyáriparosok országos szövetsége az Országos magyar gazdasági egyesüléssel együttes ülést tartott, amely arról tanácskozott, hogy milyen eszközökkel lehetne az elsődrendű életszükségleti cikkek árát leszállítani. Az erről lefolytatott vitában a szónokok elfogadták azt az előadói javaslatot, hogy bizonyos meghatározott időponttól kezdődőleg az összes árak egy megállapítandó arányban, pl. 50%-kal leszállítandók legyenek. Az elfogadott javaslat szerint az árleszállítás az egész várost egységes legyen és egyformán kiterjedjen a magánfogyasztóknak való szállításokra, az állami és közhatósági beszerzésekre, illetményekre stb. Az így szabályozott árak elvben egy esztendeig maradjanak érvényben, de lefelé az eladót kötelezzék. A gyakorlati keresztülvitelt úgy képzelik, hogy központi szövet létesítsenek, amely állandóan foglalkozik az árak alakulásával, hetenként legalább egyszer statisztikai kimutatást ad nemcsak az árakról, hanem a készletek hullámozásáról, a kivitelre kerülő áruk mennyiségéről és lehetőleg kiterjeszkedik a konjunktúra ismertetésére is. Mindaddig, amíg a belföldi szükséglet fedezve nincs, ne legyen szabad az illető cikkből semmiféle sem kivinni, ellenben a belföldi fogyasztás el látásán felül maradó mennyiség korlátlanul exportálható legyen. A behozatal kvótászerű megosztását kontemplálja a javaslat.

A mostani szinte elviselhetetlen drágaság enyhítése mindenekelőtt kívánása. Tökéletesen egyetértenek a kereskedők a gyárosokkal és a gazdákkal abban, hogy a jelenlegi nagyon magas árakat leszállítani üdvös volna, de a gazdasági élet viszonyait ismerő s magukat tetszetős frázisoktól meg nem tévesztető szakemberek tisztában vannak azzal, hogy ezt a kívánatos elvi sem kormányhatósági intézkedésekkel, sem elvi kijelentésekkel a gyakorlatban elintézni nem lehet. A gazdasági életnek annyira szilárd és megdönthetetlen szabálya az, hogy az árak alakulása két tényezőkön fordul meg: a kínálaton és a keresleten, hogy ezt a szabályt semmiféle rendszabállyal eliminálni nem lehet. Már pedig az árak kialakulása csak a szabad kereskedelemben lehetséges, csupán úgy lehet egészséges, ha a szabad versenyben tökéletesen érvényesülhet a kínálat és kereslet. Az árak megállapítása, akár tájékoztató, akár maximális árak nevezik is a nem szabad versenyben kialakult árakat, mindig azzal a következménnyel jár, hogy a fogyasztásnak csupán elenyészően kis töredéke elégíthető ki a megszabott árakon, a fogyasztók nagyobb hányada azonban kerülő utakon és a legmagasabb áraknál mindig jóval drágábban szerezheti meg azt, amire szüksége van. A háborús gazdálkodás egész folyamata megdönthetetlenül bebizonyította, hogy a forgalom minden megkötése, tehát minden mesterséges árszabályozás is, egyedül a legitim tisztességes kereskedelmet bénítja meg, ellenben a láncereskedelem, az árakat lelkiismeretlenül felhajtó zugkalmárkodás meleggáya.

Hiába mondja ki a Gy. Ö. Sz. és az O. M. G. E. a maga tagjaira nézve kötelezően, hogy bizonyos áraknál többet senkinek kérnie nem szabad, az eladó, a gyáros és a gazda mindig annak fogja eladni az áruját, aki többet ad érte és mindig arra fog törekedni, hogy árujáért minél magasabb árat kapjon, amint hogy a fogyasztónak mindenkor az lesz a természetes törekvése, hogy lehetőleg olcsón fedezze szükségletét. A termelő és fogyasztó ez ellentétes érdekeinek kiegyenlítése éppen a hivatása a kereskedelemnek azzal,

hogy az elhelyezkedést kereső árukészleteket felkutatja és a fogyasztóhoz eljuttatja. És amikor ezzel a ténykedésével a kínálat és kereslet aránytalanságait kiegyenliteni törekszik, szab éppen határt az árak olyanmértékű esésének, amelyknél a termelés már nem fizetődne ki, másfelől pedig az árak olyan nagyarányú drágulásának, amely a fogyasztás kielégítését megnehezíti.

Amikor a kereskedelmet akármilyen intézkedéssel ebben a tevékenységében akadályozzák, mindig csak az lehet az eredménye, hogy a termelés idején az árak katasztrofálisan esnek, az olyan időben pedig, mint most, amikor általános az áruhiány, az árak aránytalanul emelkednek. Nyilvánvaló tehát, hogy az árak egészséges szabályozódása, ami szinte természetesen az olcsóbbodást jelenti, csak a szabad kereskedelem szabad versenyével mellett lehetséges. Minden félszeg intézkedés helyett az volna celszerű, ha a kereskedelmi forgalmat gátló minden rendelkezést hatályon kívül helyeznénk.

Nem mondjuk, hogy a szabad kereskedelem mellett is nem eshetik meg, hogy egyesek valamely megszorult fogyasztó helyzetével visszaéljenek, de bizonyos, hogy az ilyen próbálkozások igazi eredménnyel nem járhatnak és éppen olyan bizonyos, hogy az árdrágításra való törekvés általánosságban nem válhatik. A szabad verseny sokkal hatásosabban képes minden visszaélésre irányuló törekvést ellenőrizni és így megakadályozni is, mint a legéberebb hatóság. Ha egyik oldalon a termelést úgy tudjuk fokozni, hogy a szükséglet kielégíthető legyen a belföldi termelés révén, a másik oldalon, ha a forgalmat szabadabbá tesszük, az árak lemorzsolódása el nem maradhat.

M. P.

„Balatoni tábor“.

— Beszámoló a mi cserkészcsapatunkról. —

Írta: Kádár Titusz.

A helybeli főgimnázium „Balatoni Tábor“ néven ismert cserkészcsapata a két év óta tervezett balatoni táborozásából a f. évi augusztus 6.-án, este szerencsésen hazaérkezett. A tihanyi félszigetnek a Balaton kék tükre felett emelkedő kies, erdős, költői szép fennsíkján lefolyt tábori élet július 20.-tól augusztus 6.-ig tartott. A fák közé beépített s egy kis magaslaton emelkedő nagy „tábori sátor“ körül helyezkedtek el a vendégek számára berendezett kisebb sátrak, odébb a szerelvényesátrak. Oldalt a fák között volt a fedett tábori konyha, két ügyesen és tartósan épített mindvégig kitűnően bevált tüzhely, amelyeken a jóillatú cserkészvacsora készült. Ennek közvetlen közelében volt egyfelől a tábori kukták mosogató helye, másfelől a hívősbent elhelyezett tábori éleskamra. A tábor középpontja a köralakú tábori tüzhely volt: sötét estéken a fénynek és a szeretet melegének családi tüzhelye. A Balatonra kiugró magaslaton lengett magasra nyúló árbócon a nemzeti zászló, mellette a tó fehér, sima köveiből és zöld mohából épített csinos emelvényen a csapat fehérszínű zászlója. E hely, honnét szemünk a csodálatosan szép tónak folyton változó tükrén siklott végig, volt a tábor szentélye: temploma és parancsnoki helye. Itt köszöntöttük a felkelő nap fényében és a hold halvány sugarainál fehérszínű csapatzászlókat, tábori életünk sokat mondó szimbólumát; itt imádkoztunk a végtelen mennybolt íve alatt; itt vittük a napiparancsot és a nemes élet irányító elveit.

Hogy milyen volt az életünk? ... Olyan, mint az édes álom. Amit harmadfél hét alatt átélünk, mintha nem is volna valóság, úgy tűnik fel mindnyájunk előtt most, mikor már elmúlt. Kürtszó volt az ébresztő; aztán leszaladtunk a reggel mindig hullámozó Balatonra: a nagy tó volt a mosdótálunk, szellő és napsugár a törülközőnk. Következett a takarítás, szellőzés, tisztogatás. Mindennek gyorsan és pontosan kellett mennie. Minden három parancsnoki szóra már gyülekezés volt a tábor szentélyében: a csapat tisztelgése mellett kitűztük fehérszínű zászlónkat a szép emelvényre, azután elvégeztük reggeli imádságunkat. Még egyszer tisztelgés a zászlónak, azután elő a sajkákat, már itt a jó reggeli tej! A napi ételmező már terített a földön az árnyékos fa tővében, már felszólalt a fészkes rozskenyeret és mi vígan csevegve telepedtünk le régi római módra az egyszerű, de sok jóval kínáló piros abrosz körül. Megvolt a reggeli, következnek a cserkészszabadgyakorlatok: sorakozás, felvonulás, csuklógymorlatok stb. A délelőtti többi része a tizórai idejéig a tábori közmunkálatok teljesítésére való: konyhatisztogatás, edénymosogatás, faaprítás, vízfordás stb. Tizórai után kétórás fürdés és sütkérezés a napon. Egy óraker ebéd, utána pihenés, levélírás, naplókészítés, ruhamosás, varrás stb. Négy óraker delutáni fürdés, utána uzsonna, azután szabad idő: séta, csónakázás, horgászás, kecskekőrömbányászás. Az örön kívül csak a konyhaszemélyzet marad a táborban: vacsorát kell főzni, jó cserkészpörköltet hus nélkül, birkagulyást (hussal!), halpaprikást, finom mákos laskát, zsíros tarhonyát stb. A vacsora is készül, a kürtös gyülekezést fúj, már sötétedik a tábori tüzhely fénye és ennek lobogó világánál költjük el jóízű, magunkfőzte vacsoránkat. Utána még sokáig folyik a közvetlen beszéd, nótaszó, míg a lecsukódó szempillák nyugovóra nem hívnak. A kellemesen eltöltött nap alkonyán ott állunk fehérszínű zászlónk optára előtt. A csapatparancsnok felolvassa a napirendet: egy-egy életünkbe vágó nemes eszmét állít elénk, megadja a szolgálati beosztást, megállapítja a napirendet és közli a jelszót. Tisztelgés a zászlónak, melyet emelvényről nyugovóra viszünk; felhangzik az éj csendjében a víz felett messze elhalló takaród kürtszava és mi egy felejthetetlenül szépen eltöltött napnak csodás emlékével térünk nyugovóra sátrunkban. Csakhamar minden csendes... csak a fegyveres, patrontáskás ór léptei hangzanak...

Valóban — mintna minden álom volna s nem átél valóság! A kőfalak között élő kultúrember nem ismeri a természet rejtett szépségeit. Mert szép a természet még akkor is, mikor borús az ég, mikor nincs napsugár, mikor dühöng a szél. Mi is átélünk ilyen kétnapos viharos időt, valóságos balatoni veszt, mint a környék lakói mondják. Fújt, süvített, ordított a hideg északnyugati szél, a Balaton zúgott hullámai átcsaptak a négyméteres móló építményein, a hajójárat megszünt, a sirályok hasadékaikba bujtak, egyik sátrunk rombadőlt, nagy tábori sátrunk recsegettropogott s csak úgy tűntük megfeszített munkával a kétnapos szélviharban megmenteni, hogy majdnem szüntelenül vertük a ponyvafeszítő cövekeket, huzzuk a köteleket, gyepféglával zártuk el a süvítő szél folyton megnyuló nyílásait. A nyugodt Balaton csodálatot, a háborgó meghódulást vált ki a csodálatos, a háborgó megmentés természet szemlélete tanít.

Mindehhez járul az egyén napi élete a természet ölen. Ott a táborban bűn nélkül élhet

az ember. „Auf der Alm, da gibts keine Sünd“. Való igaz: a cserkész tábori élete — helyes irányítás mellett — mintaelet ideális felfogásban. Itt érzik meg igazán, hogy az egyén a társadalom munkása és magánéletében egy szép világnak tudatos kialakítója. Mindezt teljes joggal átérték mindnyájan és amikor el kellett válnunk táborhelyünkről, éreztük azt, hogy ábrándjainknak és romlatlan örömeinknek talán soha és sehol meg nem újuló tanyáját hagyjuk el. Bucsut mondunk a Balatonnak, bucsut Tihany riadó leányának, bucsut sátrainknak, bucsut tábori tűzhelyünknek. De vittünk onnét sok becses emléket: a Balatonnak kek tükre fiatal lelkünknek vidámságát, Tihany riadó leánya a hallott jónak, nemesnek soha nem szűnő visszhangját, hajlékot adó sátraink a szerény, kevéssel beérő egyszerűséget, lobogó tábortüzeink pedig a szeretet melegét adtak utravalónak. És mi testileg erősödve, lelkileg nemesedve, céljainkban öntudatosabbá léve mondtuk első és talán legszebb táborhelyünknek: Isten veled!

Amit mi most itthon a sok szép emlék öröme kivül meg magunkban érzünk, az a hála, a szívből fakadó hála azok iránt, akik jötevő adományokkal táborozásunkat lehetővé tették. Hogy táborozásunk így sikerült, hogy annyi jóban, szépben volt részünk, mindez jötevőink áldozat- rakésztségének és vállalkozásunk iránt való érdeklődésének eredménye. Mindenekelőtt hálával tartozunk legnagyobb jötevőink iránt: dr. Bárdos Remig pannonhalmi főpát ur, Halbik Cyprian tihanyi apát ur, Hevesi Bernát tihanykerületi és Vidóczy Asztrik somogykerületi jószágkormányzó iránt, akiknek a bencés rendi gazdaságai bőven és rendkívül kedvezményesen láttak el minket a szükséges élelmiszerekkel. Nagy jötevőink voltak még: Horváth Andor főbíró 3000 K., Herceg Eszterházy Pál, Almássy László, Kőszeg város 1000 K., gr. Cziráky József kormánybiztos, MOVE, gr. Erdődy, Hitelszövetkezet 500 K., Lingauer Albin képviselő, Maróthy Géza 400 K., Holler Konrad, Róth Jenő, Kőszegi Takarékpénztár 300 K., Wohlmut József, Schaár József 200 K., Maurer Guidó, Szomor Aurel, Kohl Medárd püspök. Kőszegi Általános Takarékpénztár 100 K. Végül hálás köszönettel tartozunk a Nyugatmagyarországi Cserkészszövetség Elnökségének azért, hogy különös figyelemmel és érdeklődéssel visehelt kezdettől fogva cserkészcsapatunk iránt, június 23.-án inspekción tartott felette és látva tudását, fegyverzettségét és a cserkész-erényekben való készülttségét az egyébként megkívánt ujoncpróbatétel elengedésével meghívta a július 18.-án lefolyt szombathelyi ünnepélyes fogadalmátételre.

Az így szép emlékké vált napok elmúltak. Csapatunk mint „Balatoni Tábor” megszűnt és a Nyugatmagyarországi Cserkészszövetség részéről csapatigazolást nyerve felvette a „Jurisich-csapat” nevet. E hódolattal tartozunk Kőszeg városának, melynek légkörében cserkészekké nevelkedtünk s melynek jötevő jóságát eddig is éreztük és ezental is kérjük.

Hirdetmények

A közlelmezési miniszter rendelete alapján újból felhívom a termelőket, hogy a közfogyasztásra beszolgáltatandó gabonáról készült egyéni kivetést a Városházán I. em. 10. ajtó saját érdekükben tekintsék be mindazok, kik ezt még nem tették. A kivetett mennyiség mielőbb beszolgáltatandó, a beszolgáltatás előtt eladás nem eszközölhető. Buza, rozs és két szoros piaci árusítása tilos. A kivetett gabonát Wurst Kamill bizományos veszi át Kőszegen, Király-uti raktárban.

Közírré teszem, hogy Kőszeg városa a székesfehérvári szőlészeti és borászati felügyelői kerületbe osztatott be. A szőlősgazdák a kerületi felügyelőség tanácsait, szolgálatait és utmutatásait minél nagyobb mértékben vegyék igénybe.

Közírré teszem, hogy a burgonya forgalma szabad és az a belföldi forgalomban szabadon szállítható.

Vasvármegye alispánjának 14180,920 sz. rendelete értelmében közírré teszem, hogy a buzaüzők legyőzése céljából összel az elvetendő Luza vetőmagot rézgáliccal esívázzák a gazdák. A szükséges rézgálic beszerzése végett a magyar mezőgazdák szövetségére, vas megyei kirendeltséghez Szombathely (vas megyei kaszinó) kell fordulni. A rézgálic ára különként 30 K, melyhez a csomagolási és szállítási díjak külön hozzászámíthatnak.

Közírré teszem, hogy a kereskedelmi miniszter 57686,920-33 sz. rendeletevel megengedte, hogy a nagy jéghiányra, a vasuti hűtőkocsik hiányára, nemkülönben a vasuti közlekedés mostani helyzetére való tekintettel, f. évi szeptember 26-ig vasárnapokon és szent István napján reggeli 6 órától délelőtt 10 óráig az ország egész területén mindennemű hus, husnemű, hustermek és melléktermék, akár friss, akár feldolgozott állapotban, továbbá élő és leölt baromfi, valamint élő és jegelt hal árusítható és házhoz szállítható legyen. F. évi szeptember 26-ika után azonban felsorolt husneműeknek munkaszüneti napokon való árusítása és házhoz szállítása ismét tilos.

Közírré teszem, miszerint Kőszeg szab. kir. város tulajdonát képező alábbi ingatlanok a városi számvétség hivatalos helyiségében f. évi augusztus hó 22. én délelőtt 10 órakor a legtöbbet igérőnek egymásután hat évre hasznosbörbe fognak adni. Chernel-utcai torony melletti kert (eddig bérlő Pavetics Ede), Erzsébet gyámalda előtti bekerített Sáncárki kert (eddig bérlő Schranecz Samu), 3029 hrsz. gubahegyi szántó (eddig bérlő Horváth Lajos), Bedőshalastói I. sz. ingatlan (eddig bérlő Haramia Sándor), 2014 hrsz. felsőréti szántó (eddig bérlő Schreiner János), 2222 hrsz. vesztőhelyi szántó (eddig bérlő Paszner Ferenc.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Értesítem a tagokat, hogy a kerületi munkáshiztosító pénztár Kelez Adelffy utca 19: sz. alatt orvosi rendelőt állít fel. Rendelő órák járó betegek részére reggel 8—9 ig és este 6—7 óráig hétköznapokon tartatnak.

Felkérem az ipartestület előjáróságát, hogy hétfőn, 16. án este 8 órakor; a cipészeket, öket érdeklő fontos ügyben kedden 17. én este fél 9 órakor az ipartestületben jelenjenek meg.

Kovácsszénnei dolgozó iparosok szénigő nyüket kedden, e hó 17.-én a hivatalos órák alatt (délután 5—7-ig) jelentsék be.

Az elnök.

Helyi hírek.

Báró Lehar Antal ezredes diszpolgári oklevelének átadása a jövő vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés keretében fog megtörténni. E napon ugyanis Lehar ezredes városunkba érkezik és mint halljuk, a vasi ezred zenekara is hangversenyt rendez Kőszegen.

Tihanyi Markus bencés tanár csütörtökön f. hó 12.-én a főgimnáziumban előadást tartott az általános politikai helyzetről. Ismertette a pártok törekvéseit, igen érdekesen beszélt a zsidókérdésről. Mindvégig érdekesítő előadását nagyszámu közönség hallgatta.

A Maleczky—Molnár—Donath művésztársaság vasárnap délután távozott városunkból, felejthetetlen emléket hagyva maga után a zenekedvelők körökben. A sok plakátsínálta művész után végre megérkezett az igazi, s a közönség el sem hitte, hogy itt van, annyira hozzá szokott már a „művész” névvel való dobálódzáshoz. Talán ez, s nem a zenei érzék hiánya

volt az oka annak, hogy az első két előadásán tátongtak a padsorok az ürességtől, míg szombaton végre maga a művészet teremtette meg magának a telt házat. De nemcsak Maleczky Bianka briliáns koloratúrája hódította meg ezuttal a közönséget, hanem maguk az emberek is szerény fellépésükkel, előkelő, finom modorokkal. Maleczky Bianka, a társaság fénypontja, híres művészek sarja. Öregatyja a híres „Ellinger” a Nemzeti színház első hőstenorja. Édesatyja, a lengyel származású Maleczky Vilmos az Opera baritonistája, édesanyja pedig ugyanott koloratur énekesnő. Tőlük örökölte a hanganyagot s a zenei tehetséget egyaránt. De nemcsak énekesnő ő, hanem a szó szoros értelmében igazi „muzsikus”, aki mint ilyen száll le a zenei mélységekbe, hogy esodás hangjával, muzsikuss érzékével a felszínre hozza a fenékről az igazi gyöngyöt. Egész lénye végtelen szerénységet s valami különös jellemnagságot tüntet fel. Fájdalomtól megtört arcvonásai, koromfekete szemének jóságos tekintete mystikus fényvel övezik körül. Azt mondják, édesanyjának nemrég bekövetkezett halála törte meg annyira. A mult évben férjhez ment Pánt Vilmos temesmegyei földbirtokos és ottani főszolgabíróhoz, akinek egész vagyonát a románok és szerbek elkobozták. Berlinben, Schwerinben, Drezdában nagy sikerrel hangversenyezett. Jelenleg a budapesti „Nemzeti Operához” szerződött. — Dr. Molnár Imre magas bariton. Hangjának lágyága valamint tiszta intunatívja általános elismerést váltott ki. Nem professionista. Középkis iskolai tanár. Régi magyar dallamok gyűjtésével foglalkozik s Szentistváni Juliskával együtt jóformán egyedüli gyakorlati ismertetője a régi magyar virágénekeknek. — Donath Lajos karnagy, legközelebb Budapestre kerül a Magyar Színházhoz. Pétervárotról, Moszkvában és Varsóban lefolyt fényes sikerű hangversenyei után a berlini Kurfürsten-Operához került. Onnan bevonult katonának. Közben mások foglalták el helyét. — Elbusuztunk tőlük, de azon reményben, hogy az összel viszontlissuk őket és újra ragyogtassák művészetüket, aminőben e város közönségének évtizedek óta nem volt része.

Athelyezés. Floderer László járási számvizsgáló, ki ideiglenesen a községi járás ügyeit vezette, visszahelyeztetett Szombathelyre.

Halalozás. Meghalt az öreg városgazda, Biegner József. Harmincöt évig állt a város szolgálatában, míg néhány évvel ezelőtt nyugdíjba vonult. Közel 80 éves kort ért el. Temetésén a városi tisztikar is részt vett, a városházán pedig gyászlobogó jelezte az egykori szorgalmas városi alkalmazott elhunytát.

A községi sörgyar tegnap tartott ülésében mutatta be az igazgató az elmúlt két esztendőnek mérlegét. Az igazgatóság kiadta a felügyelőbizottságnak átvizsgálás végett, egy meghívott szakértő pedig már meg is kezdte a szakszerű felülvizsgálást. A közgyűlés határnapján szep-tember hó 13-ika délután 3 órára tüzetett ki, melynek napirendjét a jövő héten tartandó igazgatósági ülés fogja megállapítani és közzé tenni.

Felvételi vizsgálatok. A helybeli szentbenedekrendi főgimnázium igazgatósága ez uton is értesíti az érdekelteket, hogy az I. osztályba való felvételi vizsgálatok augusztus 27.-én lesznek. Jelentkezés d. e. 9 órakor az intézet igazgatói irodájában írószerekkel felszerelve.

Tollrajz képeslevelezőlapok jelentek meg városunkról. Ifj. Tangl Adolf iparművész készítette. El kell ismerni, hogy művész értékűek és ezen szép és jóízű tollrajzokkal bizonyára nagy örömet szerzett a gyűjtőknek és levelezőknek. Két rokkant katona által árusíttatja, hogy ezzel egykori bajtársait segítse. Draskovits főtéri és Scher királyuti dohánytőzsdéiben kaphatók.

Helybeli szegény gyermekeknek ingyen ebédet adnak a mult számainkban felsoroltakon kívül: Tangl Adolf, Horváth Mili, özv. Gerencsérné, Holpert tanító és Plechl István.

A herceg Eszterházy
hitbizományhoz tar-
tozó kitűnő

KABOLDI GYÓGY- ÉS VIZ
ÁSVÁNY-

főraktára
Schaár József
fűszer- és csomege-
kereskedőnél Kőszeg.

Szent István-napi ünnep az Irottkön. Talán még kevesen gondoltak arra, hogy a csonka Magyarországnak második legmagasabb csúcsa az Irottkő. A Kárpátok bérceinek nemes kosoruja rabló ellenségeink által elragadtatván, csak a Mátra hegyei között található egy az Irottkőnél magasabb pont megcsónkított hazánkban. Ez is egyik oka volt annak, hogy a Területvédő Liga szent István napján az Irottkőre hívja fel a vidék egész lakosságát élő tiltakozásul az ország területi épségének szétszakítása ellen. A kirándulás és ünnepség részletes terve a következő: Reggel fél 7 órakor a vasutón érkezők fogadása, amely alkalomra Kovács Ferenc karmester vezetésével kivonul a városi zenekar is. Az érkezőket Thyll Sándor fogja üdvözölni és az egész közönség együttes felvonulásban a zenekarral az élén jön a főtérre. A főtéren 7 és 8 óra között gyűlékezés történne mellett. Legkésőbb 8 órára mindenki jelenjék meg a hozzon magával megfelelő ételmet és poharat. A térzene alatt gyűlékezést zsemlye és sós-kifli lesz kapható. Itairól is lesz gondoskodva úgy az Irottkőn mint a Hétforrásnál. Indulás pontosan 8 órakor. Akik nem kívánnak az Irottkőre felmenni, azok a Hétforrásnál maradnak s délután az Irottkőről visszatérőkkel együtt jön haza ismét az egész társaság Rótfalva felé. A Hétforrásnál zene, esetleg tánc is lesz. Az Irottkőn az ünnepély délelőtt fél 1 órakor kezdődik. Műsor: 1. Szózat, énekl. dr. Ország Sándor vezetésével a Concordia; 2. Ünnepi beszéd, magyarul tartja Jambriits Lajos polgármester; 3. Ném, nem, soha! Irredenta dal, énekl. a Concordia; 4. Ünnepi beszéd, németül tartja dr. Tirtsch Gergely; 5. Szóval Balikó Lajos; 6. Hymusz. Délután 1 órakor ebédelési idő 2 óráig. Két órakor indulás vissza a Hétforráson át egyesülve azokkal, akik a Hétforrásnál maradtak. A rendezőség ez uton kéri az egész vidék hazafias társadalmának részvételét, testületek lehetőleg együttesen zászlók, táblák és jelvényekkel jelenjenek meg s területi részvételüket szíveskedjenek Kapuy János titkár, főrendezőnél bejelenteni. Utolsó tájékoztató a Vasvármegyében és Köszegen a Róthkirakatban olvasható esütörtökön.

A varosháza felelítése kérdésében a legutóbbi közgyűlésen a polgármester olyan javaslatot tett, hogy a városházra és a tábornoki házra egy emelet húzassék, ha ezt a szakértők építészeti szempontból javasolják. A szakértők felmérései szerint a két házról elkészült, de véleményük szerint az emelet felelítése építészeti szempontból nem ajánlatos, illetve a tetőzeti magassági különbséget folyán oly horribilis drága volna, hogy költség szempontjából is kivihetetlen.

Szenkutatás az özkutnál. A szenkutatási munkálatok újból megindulnak az özkutnál. Ugyanis két geológus járt a héten városunkban, akik beható tanulmányt folytattak az özkuti szenkérésben és valószínű, hogy a jövő hetekben már a munkálatok is megindulnak.

A városi gyümölcstermést múlt héten adták el és a bevétel 31.000 K volt.

A menekültek segélyezésére az egész országban Szt. István napján ünnepséget rendeznek. Szombathelyen is nagyarányú ünnepély van készülében. Erről a napokban megjelenő falragaszok adnak bővebb tájékoztatást. A Köszegről résztvevőknek kényelmére külön vonatot állítanak ha e napra, ha elegendő számban jelentkeznek.

Az erdélyi menekült gyermekek avaralattása érdekében akció indult meg, melynek eredményeképpen következő családok fogadnak magukhoz szerencsétlen hontalanokat lakásra és ellátásra: Weörös Aladárné, Jambriits Lajos, özv. Gürtlné, özv. Zulavszky Béláné, Somló Jenő, Lóránt Gyula, Pfannlné, Eitner Gusztávné, Farkas Dánielné, Róth Lórántné. Étkezésre: Czeke Gusztáv, Gratzl Gyuláné, Müller Ede, Dorner, dr. Paller József. Lakásra: Kölesné, Sziklai Artúrné. Köszegfalván ellátást kap három leányka, a falusi gazdák fölváltva adnak étkezést. Lakásról és felügyeletről pedig Edler Anna köszegfalvai tanítónő gondoskodik.

A MOVE sportegyletet súlyos helyzet veszélyezteti. A katonai alreáliskola arról értesítette, hogy közegészségügyi óvintézkedés miatt szeptember 1-én túl már nem bocsáthatja ren-

delkezésére az eddigi football gyakorlásra és mérkőzésekre használt parkterületet. Ezzel akkora goalt lőtt a kapujába, hogy egyszerűen mind a két kapu összeomlott. Gergelyffy alezredes, a sportegylet elnöke ez érdemben választmányi ülést hívott egybe. Az értesítés közlése mély megdöbbenést keltett. A sportegylet anyagi érdekeit is súlyosan támadja ez a rendelkezés, mert nagy befektetésének fedezetét, jórészt az őszi versenyek jövedelméből várta. Az utleikái verseny rendezését is lehetetlenné teszi. A közegészségi indok nem győzte meg a választmányt, mert az intézet és a város lakossága között oly sűrű az érintkezés, hogy ragályos betegség esetleges fellépését a sportterület elvonása sem zárja ki. Kifejezést adtak azon véleménynek is, hogy a hadügyi kormány által nemzeti érdekből propagált testnevelésnek elterjesztését éppen a katonaság kell hogy támogassa. Abban történt megállapodás, hogy küldöttség keresi föl a katonai alreáliskola parancsnokát, mely arra kéri, hogy a sportterület legalább még az őszi évad végéig, tehát október végéig bocsássa az egylet érdekeinek rendelkezésére és ugyanez a küldöttség felkeresi a polgármestert is, azon kérelemmel, hogy a létesítendő városi sporttelep céljának legjobban megfelelő vásártéri részt engedje át a város, hogy a jövő évi sportévadra azt kellőképpen elrendezhesse. Es természetesen a városi képviselőtestülettel is függ, amiért is az ügynek lehető gyors napirendre kitűzését kéri.

Luxus-adó. Megjelent a fényűzési adóról szóló rendelet. Ezzel adó alá esik selyem, bársony, csipke; kép, szobor és egyéb dísz tárgy; mindennemű vadászati cikk. Továbbá bizonyos áron felül: kalap, sétabot, ruha, virágcsokor stb. Óriási plakát van tele a megadózott dolgokkal. (Okosabb lett volna talán azokat kiírni, amik még nincsenek megadózva. Mindenestre kevesebb helyet foglalna el!)

Bass Rezső állatorvos bűnyűjét tárgyalta a héten a vármegye fegyelmi bizottsága. Mint hogy jogerős ítélettel az elszenvedett szabadságvesztésen kívül hivatalvesztésre is ítéltett, ennek alapján viselt állásától megfosztotta. Ennek a határozatnak a végrehajtása feleslegessé lett, mert, amint ismeretes, Austriában telepedett le, hol állítólag állatorvosi gyakorlatot folytat.

Gombamergezés történt a héten. Bleyer Jánosné a magaszedte gombáktól hirtelen rosszul lett, de mert nem gondoltak komolyabb bajra, a csak másnap hívott orvos már későn érkezett. Temetése esütörtökön volt.

Becsületes megtaláló. Chernel István a héten vadászat közben elveszítette hátizsákját, melyben több vadászfelszerelési cikk volt, köztük egy finom puskatáveső. Az értékes hátizsákot Schranz Antal favágó megtalálta és a rendőrség útján visszajuttatta tulajdonosához. (Hát mégis vannak a mai világban becsületes megtalálók?!)

Egy nagy és elegáns cirkusz tartózkodik most városunkban a Vásártéren, mely minden este szórakoztatja a közönséget az ő kitűnő műsorával. Még rövid tartózkodása idejére új műsort ad, szintén kitűnő számokkal, melyből legmagasabban kiemelendő a 3 Tranen akrobata (Egóns csoport), akik augusztus az ő jó mókáikkal, tánc, levél mutatóványok, halálugrás stb. stb. Kezdeté este 1/2, 9 órakor. Vasárnap két előadás d. u. 4 és este 1/2, 9 órakor.

Vidéki hírek.

Népünnepély Csepregen. Augusztus 29.-én Csepregen a közei nemzeti naphoz hasonló népünnepély lesz a járási kórház-alap javára. Lesz több műkedvelő színelőadás, magyar ruhás díszfelvonulás, football-, ló- és tekeverseny, tombola, szépségverseny. A sétatéren a laokonyhákban, borsátrakban, élelmiszeres bódékban olcsó áron jó étel és ital lesz kapható, a tánc pedig már délután 3 órakor kezdődik a kastély parkjában. Az ünnepély fővédnöke gróf Berthold Lipótné.

Amerikai magyarok ajándéka. Példaként álló tanujelét adták a hazaszeretnek a Németlövők közösgéből a háboru előtt Amerikába vándorolt honfitársaink. A háború alatt Amerikában eltöltött nehéz idők alatt sem feledkeztek meg a szűkebb hazájukban maradtokról s verejték-

kel keresett pénzükből ott gyűjtöttek össze 105460 K, amelyet a most hazaérkezett németlövők 1920 július 18.-án az előjáróság levonásával 49 család között felosztottak és ezzel enyhíteni akartak az itt levő szegény sorsban élők súlyos megélhetési viszonyain és biztosították részükre a folyó évi gabonaszükséglet megvásárlását. Azonfelül 2000 koronát ajándékoztak a már meglevő elesett hősök emléké alapjára és 1500 koronát pedig a németlövők önkéntes tűzoltóegyletnek adtak. Hogy ezen eszelekedet a lángoló hazaszeretet szülte, igazolja legjobban az a körülmény, hogy Amerikában a gyűjtést titokban kellett eszközölni, mert nemcsak hogy a pénzt elkobozzák, de az adakozó magyarokat az internálás veszélyei is fenyegette. F. hó 25.-én es pedig a háboruban résztvevő, illetve a haretéren volt németlövők katonákat megvendégelték.

Nyugdíjazták a kupfalvi tanítót, Kalkbrenner Antalt. A kommunista mozgalmakban való részvétele miatt történt nyugdíjaztatása.

Közérdekű hírek.

Nem lesz mozgósítás. Külföldi forrásból ismételtelen napvilágot látnak olyan hírek, hogy Magyarország agresszív politikát folytat és az európai eseményekbe anélkül, hogy közvetlenül érdekelve volna, be akar avatkozni. Ezzel szemben a magyar kormány többbizben, így legutóbb is, kinyilatkoztatta, hogy minden figyelmét a belső konszolidációra szenteli és tőle az európai viszonyokba támadó szándékkal való beavatkozás gondolata távol áll. A közvélemény helyeslésére támaszkodva, a magyar kormány el-tökélt szándéka, hogy semmiféle kalandba nem bocsátkozik. A kormány el van határozva, hogy az általános béke érdekét szolgáló munkája mellett ki fog tartani és annak következményeit le vonva tartózkodni fog minden katonai vagy diplomáciai akciótól vagy részvételtől, amelyek Magyarország érdekeit közvetlenül nem érintik.

Nagyatádi Szabórol a választási agitációk idején Ploesz Sándor dr. pacsai körorvos azt mondotta, hogy a népbiztosokkal paktált. A nagykanizsai járásbírószág ezért ragalmazás vétésége miatt Ploesz dr.-t háromszáz korona fő- és 200 korona mellékbüntetésre ítélte, azonkívül kötelezte, hogy nagyatádi Szabónak ügyvédi költségek címén 200 koronát fizessen.

A múlt évi hadinyereségadó kivételét a kormány elrendelte. Az adóköteleseknek szeptember 30-ig kell bevallaniuk ezt a többletet, amely múlt évi és békebeli jövedelmük között mutatkozik.

Kommunista mozgalom Komáromban. Komáromban letartóztattak több szociáldemokrata vezetőt. A letartóztatás oka az, hogy a szociáldemokrata pártvezetőség titkos gyűléseket rendezett, amelyeken a tanácsrendszer életbeléptetéséről folytattak tanácskozásokat.

A burgonya szabadforgalmát a kormány a nyírségi terület kivételével visszaállította. A szabadforgalom árának kiulakulására bizonyára hatással lesz a közlelmezési miniszter most kiadott rendelete, amely a nyírségi burgonya árát mázsánként 80 K-ban állapította meg.

Széntermelés és ellátás. A m. kir. kormány a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről hozott törvények rendelkezése alapján elrendeli, hogy a széntermelés és szénellátás ügyét újabb rendelkezésig a szénügyek katonai főfelügyelője és a széntermelés és szénelosztás kormánybiztosa intézik.

A Tisza-gyilkosság ügyében tovább folyt a tanúk kihallgatása. E héten hallgatták ki többek között egyenlőre tanuként Kéri Pál és Fényes László újságírókat, továbbá Friedrich István volt hadügyminisztert.

Az orosz bolsevik csapatok Varsó alatt állnak. A lengyel kormány Pózenba költözködik át.

A lipótköruti gyilkosság. A lipótköruti gyilkosságnak újabb gyanúsítottja akadt Koller Károly sofför személyében. Illy elmondotta, hogy Koller biztatta a fiukat, hogy ne féljenek, nem történik semmi bajuk. Ő rendezte az eddigi összes verekedéseket, ő adta meg a jelt a verekedés megkezdésére. A rendőrség közrekerítése iránt minden intézkedést megtett. A statáriális főtárgyalást a legközelebbi napokban megkezdik.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Ma vasárnap, aug. 15.-én:

Desperádó.

Amerikai történet felvonásban, játsszák
amerika legjótudó színészei.

Kelepeben.

Vigjáték 2 felvonásban.

Pontos megjelenést kérek, miután a leg-
ujabban kiadott rendőri rendelet szerint,
csakis minden felvonás után lehet a terembe
belépni.

Előleges jelentés!

A francia Gaumont filmgyár attrakciója.

J U D E X.

Kalandtörténet 5 részben 26 felvonásban, a
főszerepben a franciák kedveltebb férfi Starja
René Bresté.

I. rész augusztus 22.-én:

„A titokzére” 5 felvonásban.

II. rész augusztus 29.-én:

„Delejes álom” 9 felvonásban.

III. rész szeptember 5.-én:

„A halott kézi” 4 felvonásban.

IV. rész szeptember 12.-én:

„Az egyszemű” 6 felvonásban.

V. rész szeptember 19.-én:

„Vezeklés” 5 felvonásban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jóbarátainknak és
ismerőseinknek, kik szeretett jó férjem ill. a
legjobb apa, após, nagypapa és rokon

ENDRÉDI GÁBOR

nyug. polg. fiúiskolai igazgató

gyászos elhunytá gyászkezeben támadt mély
fájdalmunkat igaz részvételi, a temetésen való
megjelenéssel és koszorú- és virágadományokkal
enyhíteni, elviselhetőbbé tenni igyekeztek, kivált-
képen a polg. fiúiskola tanári karának és növendé-
keinek, nemkülönben a Köszegi Takarékpénztár
tisztviselőinek és a helyi dalárdának ezuton mond
hálás köszönetet

Köszeg, 1920. augusztus 11.

a gyászoló

Endrédi-család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó
atyánk ill. nagypapa és após

Bigner József

nyug. vállalkozó

elhalálózása alkalmával, valamint a
temetésen való megjelenésükkel jóleső
részvétüket nyilvánították, ezuton mon-
dunk hálás köszönetet

Köszeg, 1920. augusztus 13.

A gyászoló család.

Értesítem

a m. t. közönséget, hogy minden szerdán
és szombaton kád-fürdő áll rendelkezésre
fürdőházamban reggeltől estig.

Tisztelettel

Schwarz Mór

tulajdonos.

Meghívás

a „Köszegi Ipartestületi Anyagbeszerző és Érté-
kesítő Szövetkezet, mint az Iparosok Országos
Központi Szövetkezete tagja”, 1920. augusztus
29.-én délután 2 órakor az ipartestület helyi-
ségében tartandó

alakuló közgyűlésére.

Tárgysorozatot:

1. Az alapszabályok megállapítása.
2. Igazgatósági 9 tagnak 3 évi felügyelő-
bizottsági 3 tagnak 1 évi időre választása.

Az ipartestület elnöksége.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Molnár Kata-
lin urnő tulajdonát képező Várkör 122. sz.
ház, valamint a Petróczy Teréz urnő tulaj-
donát képező Király-ut. 16/b. sz. ház és
kert, folyó évi augusztus hó 22.-én
délelőtt 11 órakor irodámban Várkör 57.)
önkéntes árverésen eladni fog.

Feltételek irodámban megtudhatók.

Dr. Schneller Aurél

ügyvéd.

Árverés-beszüntetés.

Folyó évi augusztus hó 15.-ére
a városi emeletes szőlőházra (Rajniss-
utca 7. szám) hirdetett árverés elmarad.

Dr. Szovják Hugó

ügyvéd Köszeg

Két egyajtós festett

puhafaszkény

eladó Köszeg, Elő-utca 6 szám alatt.

Brader és/Tremmel

Király-ut 9. sz. ajánlják
elsőrendű hordó- és palack-sörüket

valamint a legfinomabb
etelecezetet és balatopfűredi savanyvizet.

Eladás csak nagyban.

„Quodlibet” paszirozó-gépet

ajánlom nagyobb háztartások, internátusok, in-
tézetek és kávéházak megvételre. Alkalmos
mindennemű gyümölcsiz, főzőlék, paradicsom,
burgonya stb. paszirozására. Gyorsan és biz-
tosan lehet vele dolgozni, aránylag nagy ára
mellett sokkal gazdaságosabb, mint szita vagy
prés használata.

Ára 200—320— korona.

Ajánlom csórangú löször passzir- és
liszt, réz, öntött és vasszövetű szitáimat
és rostáimat valamint fehérbádug, öntött,
horganyozott és horgany lemezből készült
áruimat.

Kreutle Ferenc

Köszeg, Kert-utca 19. szám.

Műhelyáthelyezés.

::: Intézet-utca 17. szám alatti :::

cipész-műhelyemet

Várkör 54. szám alatti Szabolc Gusztáv mézsa-
ros mellett) helyeztettem át. Tisztelettel

Millisits Márk

cipész-mester.

Áruforgalmi r.-t. községi kirendeltsége

Kelcz-Adelffy-utca 19. szám alatt

nyitotta meg irodáját. Képvisező: Némethy József.

Legelőnyösebb árak mellett ajánlja a gazda-
közönségnek mezőgazdasági eszközeit úgy mint:
Kézi cséplők, járgányok, répavágók, szecska-
vágók, vasekék, vetőgépek, boronák, kézi tengeri
morzsolók, permetezők, borsajtók, gyümölcs-
zuzók, kaszák nyéllel és kők, lapátok, kapák
nyéllel, vasvillák, favillák, ökörláncok, gereblyék,
ökörjármok, taligák, tarlóoncák, szekerek, pálinka-
főző kisüstöket 100—200 liter töltőképességgel,
vörösrézből, keverékcsülékekkel és anélkül és
gyermekkocsikat. Gépolajokra, zsirokora, petró-
leumra, sóra és cukorra előjegyzéseket fel-
veszünk.

Jobb mindenestől leány,

ki jól főz, kerestetik Budapestre kis keresztény
uricsaládhoz, jó fizetés mellett — Ajánlatok e
lap kiadóhivatalába kéretnek.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség b. tudomá-
sára adom, hogy bársony-, velour-, filz-
és prémkalapok

alakítását és festését

elvállalom és a legátányosabb áron a leg-
rövidebb időn belül elkészítem.

Kiváló tisztelettel

Lengyel Dezsőné

női kalapüzlete Köszeg.

Egy tanonc,

ki a német nyelvet is bírja, azonnal fel-
vétetik e lap nyomdájában. Rónai Frigyesnél.

Mindenféle

villanyos berendezéseket,

javitásokat és teljes malomvilágítási beren-
dezéseket rézanyagból gyorsan és jutányos
árban eszközölk. Motor- és dynamó-teker-
cselesek elvállaltatnak.

Teljes tisztelettel

Kiss Elemér

villanyszerelési vállalata
KÖSZEG, Várkör 88. sz.

Gróf Keglevich Pál

Cognac-gyára

(Budapest, IV. Bécsi-utca 5. szám) értesíti
vas- és sopronmegyei vevőközönségét,
miszerint gyárátánya egyedárusításával
és lerakásával Vas- és Sopronmegye részére

Schwarz Testvéreket

(Köszeg, Gyöngyös-utca 15.) bizta meg.

Z O Z O

szappan, puder, sampon krém
a legtökéletesebb és legújabb toillette-
szerek. Kapható minden gyógyszerárban
és drogériában.

Készíti: HUNNIA gyógyszerár laboratoriuma
B Budapest, IX., Ráday utca 12.